

ŠTEKSON



CI PAJS

II. ROČNÍK 3/2017

17. LET TO SEVERNÍ HVĚZDA 31.3.2017



**PÁTEK 31.3.2017 SLAVNOSTNÍ POTLACH
SOBOTA 1.4.2017 REJŽOVÁNÍ ZLATA**

**DALŠÍ SOUTĚŽE
*AHOJ DĚDEK!***



A ZAČÍNÁ NÁM JARO!

POVĚSTI AMERIKY Ladislav Lahoda

VII. O HAGENOVĚ STUDÁNCE

Zvolna padal soumrak, paprsky letního slunce už dávno zmizely z hladiny jezera na Malé Americe. Ptáci v okolním lese pomalu přestávali zpívat. Tichem se neslo jen slabé šplouchání vlnek od voru, který se blížil k malému, trávou zarostlému poloostrovu. Dva trampové stěží udržovali rovnováhu na vratkém plavidle, které se pod jejich vahou téměř ponořilo pod hladinu. V rukou měli jen slabá bidla, nedokonale nahrazující vesla. Když vor narazil na břeh, oddychli si. Mají to za sebou a teď ať se snaží ostatní. Ti zatím tahali za dlouhé tenké lanko, uvázané na voru, aby si ho přitáhli nazpět. Vor se k nim vracel mírným obloukem, to jak ho vychyloval slabý větřík.

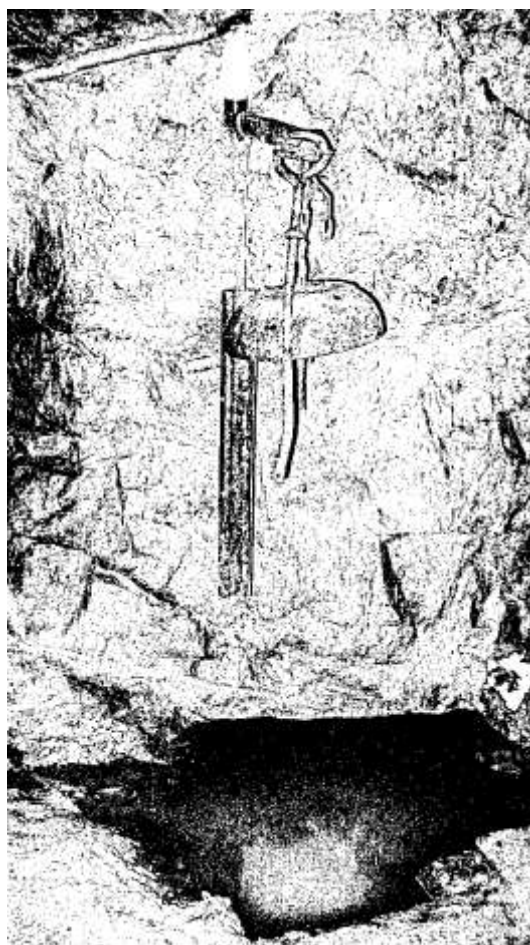


Oba trampíci na poloostrově zatím prolézali štoly vyúsťující ze skalní stěny lomu. Sešli se skoro současně u zatopené šachty, kde se všechny štoly sbíhaly. Nad nimi pokračovala šachta kolmo vzhůru do horního patra, odkud prosvítalo poslední denní světlo.

"Nevíš, jak je to vysoko, Bille?" zeptal se Joe. "Vidím to tak na dvacet metrů a kámoši říkali, že se tam dá vylézt po nějakým ocelovým laně. To bude asi támhleto vzadu". "Hej, pojdte mi pomoci!" ozvalo se z venku. Ke břehu právě dorazil vor s obrovskou hromadou větví, za kterou se skoro ztrácela malá postava. "No jo, Tony dřevorubec přijel," poznamenal Bill, když s Joem vylezli ze štoly. Nejdřív přeházeli hromadu na břeh a potom pomohli Tonymu vystoupit.

"Dobrý, táhněte!!" zařval Tony na poslední dva, které spíš už jen tušil na vzdáleném břehu. Provázek se pomalu napnul, vor se nechotně zakolébal a odplul do tmy. Měsíc toho večera nevyšel, a tak zbývající trampové našli poloostrov jen díky narychlo rozdělanému ohni. "Parádní místo," pokývl hlavou Fred, když vyskočil na břeh. "Tady na nás nikdo nemůže" Pet, který

vyskočil za ním, povytáhl vor na břeh a pro jistotu ho ještě přivázal k zakrslému keři. Mezitím už nad ohněm visel Billa kotlík a majitel právě připravoval ze směsi konzerv a různého koření ďábelskou směs. Měli bychom zajít pro vodu," prohodil k ostatním, postávajícím okolo a lačně nasávajícím kořeněnou vůni. Joe odepnul z torny polní lahev a otočil se k jezeru. "Co blázníš," zarazil ho Bill. "Musíš nahoru do štol, tam je studánka, ta voda z jezera se nedá pít." Cože, do štol, vyděsil se Joe, "tam nejdu. Dyť nemáme ani baterku a taky se povídá..." "No, co se povídá? Přerušil ho Bill. "Že tam straší?!" "No, to ne, ale..." "A tak půjde s tebou Tony, no." Tony se zatvářil zaraženě. "A nemohl by s námi jít i Pet?" otázal se. "Hergot!" rozčílil se Bill. "Ste zálesáci nebo srabi? V hospodě posloucháte pohádky, co si tam vypravujou a věříte tomu." "A co když to nejsou pohádky?" namítl Joe. "Nekecejte a běžte, když jste tři, tak se vám nemůže nic stát. Tři hoši si už mlčky vytáhli z ohně hořící větve a vydali se do štol. Pod šachtou se zastavili. Dýchlo na ně vlhko a chlad podzemí. Světlo pochodní osvětlovalo sotva pár metrů ocelového lana mizejícího nad jejich hlavami. Pet se na něj odhodlaně zavěsil první. Bylo studené, vlhké a ruce mu po něm sklouzávaly. Také se mu pletla pochodeň zatrčená v rukávu. A tak ji chytil mezi zuby a lezl dál. Po chvíli byl nahoře. Šachta tu ústila do rozlehlé galerie štol, kterými bylo vidět hvězdné nebe a protější stěnu lomu ozářenou plameny. Postavil se na okraj šachty a zamával pochodní. Její světlo se odrazilo od vodní hladiny hluboko dole. "Dobrá!" křikl dolů. "Brý!" houkla na ně zpátky ozvěna a další světélko začalo stoupat nahoru. Tonymu, který lezl poslední, spadla dolů pochodeň, takže jim zbyly jen dvě. Vydali se temnou chodbou a ustrašeně se rozhlíželi na všechny strany. Čadící světlo pochodní sotva osvětlovalo stěny a vytvářelo na nich rej pohyblivých stínů. Zakopávali v děrách po vytrhaných kolejnicích a vráželi hlavou do příliš nízkého stropu. Silný průvan jim hučel v uších a vzbuzoval představu vzdáleného dunění. Po chvíli odbočili do užší



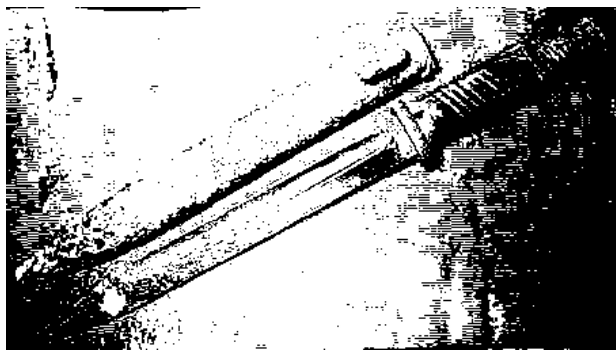
štoly, kde měla být studánka. V tu chvíli proti nim za hlasitého tlukotu křídel vyrazilo několik netopýrů.

"Fuj, to jsem se lekl." Vyjádřil všeobecný pocit Joe. Bojácně se vydali na další cestu. Ve svitu pochodní se za okamžik ukázala studánka, vlastně prohlubeň u stěny, kde se shromažďovala voda kapající ze stropu. Nad ní visel veliký plechový kotouč a vedle něj železná tyč. No co to asi bylo. Napadlo Peta. A zatím co Tony nabíral vodu, sundal ze stěny tyč, potěžkal ji v ruce a náhle mu to bylo jasné. Na zkoušku udeřil ještě do kotouče. Ozval se krásný, čistý kovový tón. Druzí dva sebou škubli. "Co to děláš?" ozval se Tony. "Támhle se asi svolávali permoníci," řekl nadšeně Pet, "co když tu ještě nějaký je?" a třikrát udeřil vší silou do gongu. Jasné zazvonění se neslo do daleka, vracelo se slabou ozvěnou, až kdesi v neznámu zaniklo. "Co blázníš, co když někdo přijde!" vyjekl Joe. "Jo, leda tak duch tvojí babičky." rozesmál se Pet, ale úsměv mu zmrzl na rtech. V dáli se ze tmy ozvaly pravidelné úderý kroků. Bláto čvachtalo a kameny skřípěly pod nohama někoho, kdo se k nim rychle blížil. Joe a Tony začali pomalu couvat, když se kroky nedaleko nich zastavily. Za chvíli zavládlo hrobové ticho. "Uááá!!!" příšerný skřek se náhle přivalil chodbou a s hromovou ozvěnou se odrážel ze všech stran. Joe a Tony už na nic nečekali a s vytřeštěnými očima se dali na šílený úprk směrem k šachtě. "Počkejte!" zařval na ně Pet. "Dělají si z vás srandu!" sehnul se pro pochodeň ležící na zemi a vyrazil dopředu. Druzí dva se zatím spouštěli po laně do šachty taky rychle, že si rozedřeli ruce do krve. Dole se srazili se svými znepokojenými kamarády. Až sem totiž dolehl ten strašlivý řev. "Kde je Pet?!" křikl na ně Billy. "Ne, nevím." vzlykl Joe a klesl na zem. Tony hleděl před sebe široce rozevřenými očima a zdálo se, že vůbec nic nevnímá.

Billy podal Fredovi jednu zapálenou větev a s druhou začal šplhat po laně vzhůru. Sotva stanul nahoře, přimáčkl se zády ke zdi a z pouzdra na opasku vytáhl dýku. Za okamžik se ze šachty vynořil Fred. Ve štolách bylo ticho. Pomalu se plížili podél stěn, až narazili na



odbočku ke studánce. Nikdo, nikde. Úplné ticho rušilo jen syčení pochodní. "Pete!" zařval Bill do štoly." a tu zdáli zaslechli smích. "Blbec." ulevil si Fred a dali se do běhu. Když probíhali okolo studánky, znovu před sebou uslyšeli smích. Po chvíli doběhli až na konec chodby a zaraženě se zastavili. Nikdo tam nebyl. Chvilku se zmateně rozhlíželi, a pak se začali vracet. Bedlivě pozorovali stěny, jestli tu neodbočuje nějaká chodba. Nebyla tam. Došli až



ke studánce, když Fred zpozoroval na zemi něco lesklého. Sehnul se, aby z bláta vytáhl vojenský bajonet. Otřel ho do rukávu a přiblížil pochodeň. Na čepeli spatřil staré německé heslo. Gott mit uns. Na druhé straně se v čadivé záři plamenů zalesklo jediné slovo, spíše jméno: HAGEN. "Vidíš to?" zeptal se

přes rameno Billa. Ten ho však nevnímal. S hrůzou otevřenýma očima se díval do studánky, jejíž voda byla rudě zbarvená krví.

VIII. V ČASE ZIMNÍCH BOUŘÍ

Těžké šedivé mraky zhasily poslední zbytky denního světla. Větrná korouhvička na střeše Kubrychtovy boudy se třásla a skřípěla pod nárazy zuřivého vichru. Sníh padal v ohromných spoustách. Vločky vířily v divném reji nízko nad zemí, koruny stromů sténaly. Na skleněné okenní tabulce, ozářené mihotavým světlem hromničky, se zrcadlila bledá tvář staré babky. Kolik už prožila let, kolik zim, ale takovou bouří ještě nepamatovala. Už několik let tu bydlela úplně sama, jen o sobotách a nedělích prohodila několik slov s výletníky, kteří procházeli okolo její boudy nahoru k vodopádům a zase zpět. A pro dobré známé měla vždy ve sklípku pár lahví piva a limonády. Teď litovala, že tu nikdo z nich není. Trámy na půdě strašidelně praskaly a v malých kamínkách v koutě to kvílelo a hučelo. Prudký náraz větru rozrazil okno, sfouknul svíčku a zasypal místnost vířícími krupičkami sněhu. Bábinka rychle přiskočila a okno zavřela. Znovu zapálila svíčku a pokřižovala se.

V přestávce mezi poryvy větru se ozvalo zabušení na dveře. Bábinka udiveně zvedla hlavu. Kdo to jen může být? Trochu se jí třáslы ruce, když

zapalovala petrolejovou lampu. Pomalu se došourala do chodby a odstrčila závoru. Dveře se pod náporům větru rozlétly dokořán. Na prahu stáli dva



mladíci s krosnami na zádech. "Dobrý den," pozdravil jeden z nich. "Mohli bychom se u vás trochu ohřát?" Bábinka si je pozorně prohlédla. Nezdáli se jí špatní a vypadali hodně zmrzle. "Nu, jen pojdte dál. Běžte do světnice, já zatím zavřu." Místnost osvětlená jen blikající svíčkou vypadala ponuře, ale bylo tu teplo.

"To byl perfektní nápad," pronesl ten mladší, cestou nahoru bychom zmrzli. Kdo mohl čekat, že se to počasí tak zkazí." "Jen se posaďte chlupci," řekla bábinka a postavila petrolejku na stůl. "Dáte si trochu čaje?" "Rádi," odpověděl ten v tmavé bundě. "A kde se tu vlastně berete?" optala se bábinka, když stavěla na kamna konvici. "Víte, my jsme jeskyňáci a jdeme nahoru do štol. Máme tam nějakou práci. "To jste si ale vybrali špatné počasí, v té vichřici se nahoru nedostanete. A už je úplná tma." "To nám nevadí," prohlásil zase ten v tmavé bundě, "máme dobré vybavení, potřebovali bychom se jenom převléknout." Bábinka postavila na stůl dva hrnky s kouřícím čajem a přisedla. "Ale já vás přeci znám, už jste tu někdy byli," konstatovala. "To už je pár let," zavzpomínal jeden, "tehdy jsme tu byli se skauty a stavěli jsme ty dřevěné můstky přes vodopády." "A tak, tak," pokývala babka hlavou a zamyslela se. Po chvílce zvedla hlavu. "Musím ještě dojít pro nějaké dříví."

"Nepotřebujete pomoci?" "Ale ne, chlupci," řekla a odšourala se do tmavé chodby. "Tak se zatím převlékneme." řekl ten mladší a začal rozpínat krosnu.



Když se bábinka vrátila s plnou náručí dřeva, málem je nepoznala. Byli od hlavy k patě oblečeni do tmavozelených nepromokavých kombinéz s mnoha kapsami. Na opascích jim visely akumulátory a na hlavu si právě nasazovali

bílé motocyklové přilby se silnými reflektory. Když je rozsvítili, prudký jas osvětlil místnost a rázem zaplašil slabé světlo lampy. "My už půjdeme," řekl mladší. "Děkujeme a co jsme dlužni?" "Ale nic, chlapci. Alespoň jsem si popovídala." odpověděla babka a se zájmem si je prohlížela. "V tomhle vám asi zima nebude." "To určitě ne. Tak ještě jednou děkujeme a nashledanou". Naložili si na záda krosny a vyšli do chodby. V místnosti se setmělo. Pak zahučel průvan, dveře klaply a bábinka zůstala zase sama.

Nahoře, v kopcích nad Kubrychtovou boudou se zdála vichřice ještě silnější. Vítr hnal vločky sněhu vodorovně nad zemí. Světla reflektorů jenom ztěžka prorážela bílou clonou. Cesty zmizely pod sněhovým přívalem a kmeny stromů ošlehané ledovým větrem vypadaly jako bílé přízraky. Oba jeskyňáci našli Pustý lom až po chvilkovém bloudění. Spustili se dolů po zmrzlém ocelovém laně a konečně si mohli vydechnout. Vítr skučel až kdesi nahoře a sníh se zde jen volně snášel. Ve vchodu jedné štoly, za kamennou zídou, ztichl šum a několik párů očí vyděšeně sledovalo podivné postavy se světly na přilbách. Trampové byli zmateni. Jeskyňáře zatím nikdy neviděli a domnívali se spíše, že jde o nějaké horníky. K tomu přispěla i skutečnost, že obě postavy na ně skoro ani nepohlédly a suverénním krokem zmizely ve druhé štole.

V podzemí vládlo pohádkové ticho. Sníh na kombinézách pomalu začínal tát. Světlo reflektorů pronikalo do daleka pochmurnou štolou, zrcadlilo se na hladinách louží a vytvářelo za předměty dlouhé stíny. "Vyndej mapu Mártý," řekl jeden z jeskyňářů sundávajíc krosnu pod ústím krasové dutiny, která se otvírala ve stropě. "Tady je." podal mu Mártý arch složeného papíru. Druh se do něj chvíli díval, a potom ukázal prstem v rukavici. "Jsme tady, ale na mapě ten komín není." "To víš, tenkrát se zajímali o



těžbu a ne o jeskyně. "Jo, ale musíš mi nastavit ruce, jinak tam nedosáhnu." Trampové v Pustém lomu se zatím klepali zimou a marně se pokoušeli rozfoukat skomírající oheň, živý mokrými a syrovými klacky. Tak se stalo, že

si ani nepovšimli temného stínu, který slezl po laně do lomu. Když zaslechl tlumený hovor trampů, zastavil se a pozorně naslouchal. Po chvíli se proplížil okolo kamenné zídky do druhé štoly. Pohyboval se naprosto tiše, nedělal to ostatně poprvé. Ve štole zabočil doleva, a znovu, a dostal se tak trampům do zad. Přikrčil se za kamennou zídkou, která uzavírala štolu i z této strany. Do tmy svítily jen jeho horečnaté oči. Pomalu, nesmírně pomalu se začal natahovat přes zídku, až jeho ruka pevně sevřela popruh nejbližší torny, ve které tušil něco k jídlu. Z hasnoucích uhlíků nečekaně vyšlehlo několik plamenů. Všichni trampové ho spatřili skoro najednou. Vylekaně pohlédli na jeho zarostlou tvář, rozčuchané vlasy, na kterých tál sníh, a střetli se s rozzuřeným pohledem divokých očí. V příštím okamžiku plameny zhasly.

"Fuj! Ten komín je ale špinavej," prohlásil Láďa, když seskočil na podlahu štoly vedle Mártýho. "Tak ho můžeš zakreslit do mapy, asi sedm metrů vysoký, kolmý, na puklině jihovýchodního směru a končí neprůlezně." Mártý



zrovna rozkládal mapu, když ho Láďa chytil za ruku. "Počkej. Zhasni, někdo sem jde." Zhasli a zůstali stát v naprosté tmě. Zdálo se ozvalo spěšné čvachtání kroků, ale žádné světlo se neobjevovalo. "To bude nějaký čundrák," šeptal Mártý, "až přijde blíž, tak rozsvítíme." "Teď! Zavelel, když se kroky ozývaly už docela blízko. Dva oslňující kužely světlometů se zabodly do tmy. V jejich světle se prudce zastavila postava v podivných hadrech a zakryla si rukou oči. Nebo snad tvář? Potom se otočila a dala se do zběsilého běhu zpátky, až zmizela za zatáčkou chodby. Jeskyňáři se na sebe udiveně podívali. "Viděls to?" zeptal se zmateně Láďa, "já snad začnu věřit na Hageny." "Tak zlý to snad nebude," řekl Mártý. "Ale je fakt, že na čundráka to nevypadalo." "No co, půjdeme dál. Táhle v té odbočce je další komín." A oba vykročili kamenitou štolou vstříc dalším záhadám Ameriky. Na jejich přilbách se modře zaleskla malá, nenápadná písmena: CMA

HVĚZDY A ZÁKON Ladislav Frank Nykl – 3. díl

SHERIFF

Tento tvar odznaku se často napodoboval a stal se tak základem pro mnohé složitější a vylepšené tvary hvězd. Tento styl odznaku nosil Jeff T. Carr, první šerif Laramie County, Wyoming. Ten zatkl mladého zabijáka Jacka



McCalla, zbabělce, který zákeřně zavraždil

Divokého Billa Hickocka. McCall prý chtěl být slavný. Byl to ve skutečnosti pomatený a polodebilní analfabet. Napřed byl ve zmatku propuštěn, ale později byl uvězněn a oběšen. Na jeho zatčení měla prý podíl i slavná Calamity Jane, bývalá milenka Divokého Billa. V Deadwoodu byl prý často viděn v jejím doprovodu a byla prý pyšná na to, že může kráčet po ulici vedle tak slavného muže.

Jack McCall - vrah Divokého Billa.

Aby nevyšel ze cviku, podle svého vyjádření, Divoký Bill trénoval střelbu každý den se svými dvěma Navy Colty, u kterých měl vylepšenou spoušť a úderník na ráži 38 s bubínkem na kovové náboje. Dne 2. srpna hrál poker v SALOONU NUTTALL MANN a sedl si zády ke dveřím, což dosud nikdy neudělal, když mu Jack McCall, ze zadu prostřelil hlavu. Bylo to přesně v 16 hodin a 10 minut. Bill se skácel ze židle jako zasažen bleskem.



Smrt Divokého Billa v Hollywoodském stylu.

TERRITORIAL PRISON GUARD MONTANA

Tento starý odznak vězeňské stráže Oblastního vězení v místě jménem „Jelení doupě“ v Montaně je vyroben ve tvaru policejního odznaku. Poblíž Deer Lodge v Montaně bylo v roce 1862 nalezeno zlato. Následující objevy u Bannacku a Virginia City okamžitě vyvolaly zlatou horečku, která však přitahovala muže a ženy dobré i špatné povahy. Krádeže, nezákonnosti a vraždy převažovaly až do založení skupiny členů civilní stráže, kteří pověsili nebo vyhnali mnoho nejhorších zločinců. V zimě 1866 – 67, Territoriální Zákonodárny sbor vydal finanční prostředky pro zřízení věznice.



Místo jménem „Jelení doupě“ bylo vybráno pro stavbu nového územního vězení. Finanční problémy způsobily mnoho odkladů a oprav v plánech, stavba přece jen začala na jaře 1870 a první křídlo bylo dokončeno ještě tentýž rok. První trestanec byl přijat 2. července 1871. Byl zde i zavřen Butch Cassidy, kde ho z nucené samoty zavedli do domu s nejvyšší ostrahou, do zastrašovací hrozně zamřížované cely zvané Černý box.



Divoká banda v r. 1900, stojící: Bill Carver a Harvey Logan /Kid Curry/, sedící: Harry Longbough /Sundance Kid/, Ben Kilpatrick /Tall Texan/ a Robert Leroy Parker /Butch Cassidy/.

WYOMING TERRITORIAL PRISON

To byl odznak vězeňské stráže z proslulého vězení ve městě Laramie. Během svého užívání jako Federální trestnice od r. 1872 až do r. 1903, tudy prošlo více než 1000 mužů a žen, co museli svůj trest odpykat v územním vězení ve Wyomingu. V tom jsou započtení i



západáci, většinou notoričtí trestanci, včetně známého zločince jménem Butch Cassidy, kteří trávili svoji část života na tomto místě.

Tohle místo prý bylo „zasvěcené zlu, bez rozdílu tříd a národností“. Podle seznamu v Národním registru historických míst, bylo staré vězení v Montaně postaveno obyvateli věznice a v téhle pevnosti století si udělal pohodlí nejméně jeden člen z „Divoké bandy“ Butch Cassidy. Byl prý v r. 1894 zatčen za krádeže koní a odsouzen do státního vězení v Laramie. Za šest měsíců byl začátkem ledna 1896 propuštěn. Peníze Cassidy vždy rozdělával rovným dílem. O svých budoucích případech nechával demokraticky hlasovat. O Sundance Kidovi se toho mnoho nedochovalo, ví se pouze, že kdysi prohlásil: „**Živého mne nikdy nikdo nedostane!**“. Nakonec byl prý zastřelen ve městě San Vincente v Bolívii 4. listopadu 1908 spolu s Butch Cassidyem.

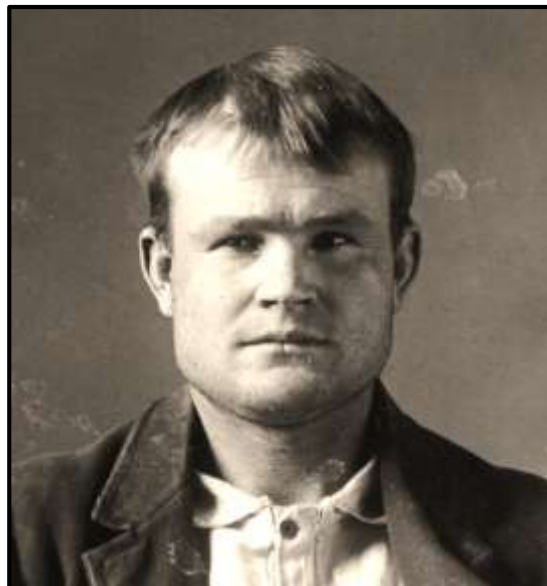


Foto - Butch Cassidy.

DEPUTY US MARSHAL ARIZONA TERRITORY

V r. 1879 se Wyatt Earp usadil v Tombstonu. Earp tam pracoval jako první DEPUTY SHERIFF Pima County a později jako DEPUTY US MARSHAL pro celé území

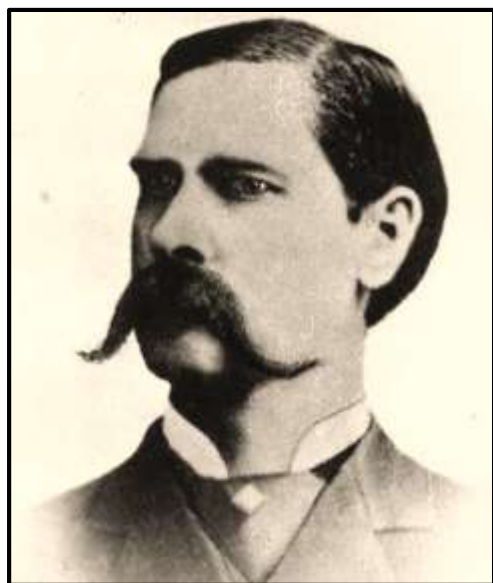


Foto - Wyatt Earp v r. 1881.

Arizony. Earp a jeho bratři, se spolu s Docem Hollidayem, stali slavní kvůli přestřelce u OK CORRALU v r. 1881, kdy zabili několik mužů podezřelých z krádeží dobytka a koní.



V r. 1890 Americká vláda prohlásila americkou hranici za uzavřenou. S tímto zákonem přišel konec jedné epochy. Divoký západ byl teď už považován za zkrocený. Jenom několik málo let před tím, byla celá oblast na západ od Mississippi i velká americká poušť zanesena do mapy, teď už to byl

domov jen pro divoká zvířata a divoké kmeny Indiánů. Tahle situace však netrvala dlouho, po skončení Občanské války se rozhořela veliká migrace na Západ. Prospektoři, rančeři, farmáři a osadníci všeho druhu začali zaplňovat tuhle „pustinu“ a přetvářet ji ke své potřebě.

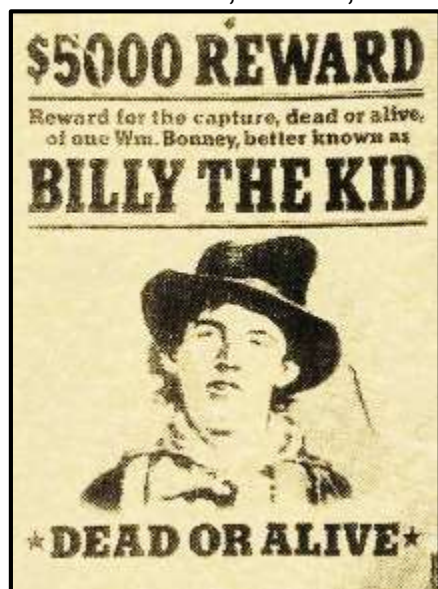
I hvězdy prodělaly mnoho změn. Dnešní policejní hvězda města Tombston je už také jiná. Tu nyní nosí následovník Wyatta Earpa – Ralph Spencer – ten byl jmenován a ustanoven starostou i městskou radou do funkce CITY MARSHAL v prosinci roku 2001.

DEPUTY NEW MEXICO - SANTA FE JAIL

1. Březen 1881 vězení v Santa Fe, New Mexico Territory – Villiam Bonney, zvaný Billy the Kid, byl umístěn do samovazby a jeden z úředníků se namátkou podíval pod jeho matraci, kde našel začátek tunelu, kterým se Kid pokoušel dostat z vězení. Za několik dní na to stanul před soudem v Santa Fe za vraždu úředníka Bernsteina a Sheriffa Bradyho. Nakonec soudce vynesl ortel: „...máte být pověšen za krk tak dlouho, až budete mrtev, mrtev, mrtev“. Na to Kid odpověděl s klidem: „A vy jděte k čertu,



k čertu, k čertu“.



Kid byl odvezen do města Lincoln, kde měla být jeho poprava a kde se 28. dubna opět pokusil o útěk, který se mu už vydařil. Zákeřně při tom zabil policistu J.W. Bella a R.W. Ollingera. Není přesně známo, jak se Kid dostal k revolveru,

asi ho měl schován na záchodě na dvorku, kam byl předtím doveden. Zřejmě ho tam nechala jedna z jeho mexických ctitelek, zaslepených jeho drzostí a neurvalostí. Tenkrát, (někde i dodnes), to mezi prostými lidmi bylo považováno za hrdinství.



Foto - Billy the Kid.

STEZKY, CAMPY A OSADY JINÝM ÚHLEM POHLEDU

KOSTELNÍ STEZKY V ČESKÉM ŠVÝCARSKU - *dokončení z minulého čísla*

Jedna z oblíbených trampských cest vedla do Jetřichovic a potažmo až na Vysokou Lípu již z Chřibské. Tedy – přesněji, z Dolní Chřibské. (Nu, ono dojet od vlaku, většinou z Rybníště, do Dolní Chřibské, byla taková cca 6-7km rozsvička.) Z Dolní Chřibské (dochované písemné záznamy jsou již z r. 1352) se šlo až „Na Potoky“. (Zde maličko odbočím, protože se prostě musím zmínit o úžasném díle lidských rukou. Je zde totiž vodní náhon, který asi 35 metrů vede tunelem vysekaným v pískovcových skalách. Zachována zůstala i část obezděného náhonu a 25 metrů dlouhý a dvou obloukový kamenný akvadukt, který překonává velmi starou cestu a též koryto Chřibské Kamenice. Pak dalších 140 metrů vede opět tunelem. Až k Hübelově tkalcovně. Budovy továrny po 2. sv. válce sloužily jako rekreační středisko a potom jako archiv a depozitář Národního muzea. Bývalá tkalcovna následně záhadně vyhořela a trosky byly v r. 2000 odstraněny. V současnosti je Na Potokách jen Domov důchodců a penzion.) S omluvou se vracím zpátky k tématu.



Na Potokách.

Tato trampská trasa se z velké části kryje s kostelní stezkou z Rynartic do Chřibské z dob před josefinskými reformami. Křížů a výklenků na ní uvidíme několik. Některé jsou připomínkou nešťastných událostí a tragických úmrtí, některé naopak vznikly jako poděkování za přežití. Já se trochu více zmíním jen o dvou skalních kaplích.

Do skály zvané Bachstein je vytesána kaple. Je označována jako Kaple Vzkříšení Krista a odhadována je do roku 1757. Jenže, jak dokládají mnohé záznamy v kronikách, letopočty se ke skalním kapličkám a výklenkům vtesávaly povětšinou až při rekonstrukci, mnohde chybí vůbec a navíc, i tam kde jsou, nemusí být původní. Před nimi mohlo být ve skalách vytesáno „něco jiného“, mnohem staršího, co se pak „jen“ odtesalo a přeměnilo. Kdo

ví. Co však dle kronik víme přesně, u této skály vždy pohřební průvody z Rynartic odpočívaly. Bylo to „oficiální“ místo tzv. zastavení a motliteb. O tom, proč kaple vznikla, koluje nepříliš přesná legenda o panně, která byla v dávných dobách pronásledována cizáckými vojáky, skočila před nimi ze skály, ale široká sukně zmírnila její pád, snad se i zachytila o větve a dívka, na rozdíl od svých pronásledovatelů, ve zdraví přežila. Rozšíření, změnu nebo dávnou renovaci může „mít na svědomí“ i jiný příběh. Tentokrát se jednalo o dvě sestry, které při sbírání odštěpků z pily, smetla velká voda do řeky. Proud je unášel mezi skalami. Jako zázrakem obě přežily. (Na Potokách stávala pila Kinských. Dokonce až do 4. prosince roku 1904, kdy vyhořela.)

Další skalní kaplí, kde průvody prokazatelně odpočívaly, je Weidlichova kaple Nejsvětější Trojice u Rynartic. O té se hovoří již od r. 1697, nicméně dle nápisu: „Ježíši, odpusť mi mou vinu...“, se – a možná právem spekulovalo o tom, že se původně jednalo o Smírčí kapli. (Smírčí kříže a kaple byly součástí pokání, za něco, co dotyčný spáchal. Dnes bychom to označili jako nedbalostní či neúmyslný delikt, anebo možná ještě delikt v afektu. Viník svého činu velice litoval, odškodnil buď dotyčného nebo pozůstalé, ev. jim ještě následující roky dobrovolně pomáhal např. v hospodářství a jako potvrzení tohoto všeho vytesal tzv. Smírčí kříž nebo Smírčí kapličku. Prostě dělal vše proto, aby svou vinu odčinil nebo alespoň zmírnil).



Kaple Kalvárie v Jetřichovicích.

Když pak vznikla v r. 1788 farnost Jetřichovice, byly k ní Rynartice přifařeny. Vznikla tak nová kostelní stezka do Jetřichovic. (Na okraji obce pěšinou sešupem dolů do Jetřichovic. O cca 100 let později na okraji Rynartic vzniká Prokopská kaple. Na současnou asfaltku, která spojuje Rynartice s Jetřichovicemi, neberte ohled, nešlo tam projet ani saněmi. Na vozovou cestu byla rozšířena až roku 1825). K Jetřichovicím byla přifařena i Vysoká Lípa (původně se chodilo do kostela do Arnoltic) nu a kostelní stezka vznikla i z této strany. V podstatě tu takhle máme skoro kompletní jednu známou trampskou trasu. A takových je vážně mnoho.

Jakmile vznikla farnost Jetřichovice, „osiřela“ i původní kostelní stezka z Jetřichovic přes Všemily do Srbské Kamenice (filiální kostel Českokamenické farnosti). Stejně tak stezka z Vysoké Lípy do Arnoltic. Tak a teď si to všechno propojte, rozšířte o Doubicko, Kyjovsko, Brtnicko atd. Je to tak, prastaré keltské, staré kostelní i novější post josefinské stezky, si nás prostě „přivolaly“. Výjimkou nejsou ani trampské cesty vedoucí k brodění Kamenice od Pavlínina údolí až k Divoké soutěsce. (Vzpomínáte na místo mezi Lipnicí a Studeným, kde jsme to v pátek večer vždycky brali „hopem“ dolů, v rokli přespali a ráno se napojili na „Pavlíňák“ tak, abychom nemuseli projít Studeným a „pomocníci“ o nás nevěděli? I tam byla „poznávacím znamením“ nika ve skále. Loni jsem se tam byla podívat. Jen



Kaple sv. Ignáce ve Všemilech.

z vršku- sešupem do rokle už fakt nemůžu- a nestačila jsem se divit. Nika obnovena a přes silnici Lesy České republiky instalovaly sezení. Přímo ve Studeném jsou kříže i Mariánská skalní kaple obnoveny. Bohužel, les je značně prořídlý).

Aby toho nebylo málo, musím se ještě, aspoň okrajově, zmínit o dalších stezkách, vedoucími lesy a skalními labirynty, a to většinou na nádherně „utajená“ místa, kde se v pohodě mohlo shromáždit několik desítek lidí. I toto jsou místa, která mají svou historii a něco nám, trampům, silně připomínají. Vždy, když se změnilo „panstvo“ a s ním i „povinný duchovní rozměr“, tak ti „skalně věrní“, i přes možnost pronásledování, odcházeli do lesů a skal vyznávat to, čemu věřili. Prostě - „nic nového pod sluncem“. Jako připomínky se nám do dnešních dnů některé „střípky“ dochovaly. Například Křtící a Oltářní kámen (v oblasti zlikvidovaného loveckého zámečku Šternberk u Brtníků), nebo převis Českých bratří u Pravčické brány, nu anebo, v rámci možností opravené, Bratrské oltáře u České Kamenice. Nechci tu rozebírat jejich historii v rozsahu, který je znám. Chci jen říct, že v lesích a ve skalách, vždy hledali útočiště ti, kteří zrovna „nebyli v kurzu“. Nedivme se tedy, že si nás i tyhle cesty „přivábily“, vždyť podobnost nemůže být náhodná.

Posledním typem cest, o kterých se lehce zmíním, jsou Poutní trasy náboženských bratrstev. Náboženská bratrstva byla většinou zakládána církevními řády (Jezuité, Dominikáni apod.) Členství bylo dobrovolné, vůbec nerozhodovala územní příslušnost k příslušnému



Bratrské oltáře.

farnímu kostelu, naopak, jeho jednotliví členové byli i „z daleka“. Bratrstva byla zasvěcena určitému světcovi, patronovi. V Českém Švýcarsku fungovalo např. Růžencové bratrstvo (Česká Kamenice), Bratrstvo Navštívení Panny Marie (Chřibská), Bratrstvo sv. Josefa (Krásná Lípa), Bratrstvo sv. Barbory (Lipová) či Bratrstvo Bolestné Matky Boží pod černým škapulířem (Mikulášovice). Tato bratrstva bývala značně „akční“ a kromě svých jiných povinností a činností (které se daného tématu netýkají), pořádala také poutě a určovala trasy. „Propojovala“ některé kostelní stezky, a také vlastně „označovala křižovatky a vytyčovala směr“, včetně jakýchsi „okružních cest“. (I náboženská bratrstva vytvářela drobné sakrální stavby.) Kromě těchto „přespolních poutí“ tu byla i procesí pořádána přímo farní obcí. (Na území Čech je dochován záznam z roku 1355 o procesí, které obcházelo čtyři polní oltáře. U každého bylo tzv. Zastavení, které začínalo slovy: „...Od hromobití, krupobití a záhuby bouře, od metly zemětřesení, od moru, hladu a války – ochraňuj nás, Pane.“ Je rok 2017 – a v podstatě si přejeme totéž...)

Pokud se na to všechno podíváme z úplně jiného úhlu pohledu, uvědomíme si, že tu lidé chozením strávili hodně času. Vždyť byly ještě oslavy svátku kostela- Posvícení, oslavy patronů obcí atd., atd. K tomu ještě příležitostná procesí (Vždy se něco událo! Jednou bylo moc sucho, tak se uskutečnila dvě procesí navíc. Pak zase hořel les anebo hrozila nějaká katastrofa či epidemie. Nebo bylo potřeba požehnat pramen lesní studánky, anebo vysvětit skalní kapli...) Prostě, když Josef II. zjistil, kolik dnů v roce se tu lidé „přesouvají z místa na místo“, zhrozil se. Tehdy také nařídil, aby se aspoň Posvícení slavila všude najednou, a to třetí neděli v říjnu. Jó, všude v Rakousko-Uhersku toto nařízení pochopili tak, jak to panovník

myslel, jen v Čechách si k dosavadnímu rozvrhu „courání“ po lesích, skalách, lukách, polích a hájích... přidali ještě jednu neděli v říjnu! My se zkrátka nezapřeme. Ještě máte pocit, že je vše „jen náhoda?“

Než tohle své povídání ukončím, chtěla bych ještě říci, že každý přitesaný kámen, každý křížek, stříška, výklenek, kaplička i kaple (byly tu i „svaté stromy“) mají nějaký důvod a smysl. O některých se určité záznamy dochovaly, o jiných se neví vlastně nic. Mnohé nejsou ani nikde zaznamenány, jen jako němí svědkové odpočívají hluboko v lesích, mnohdy přikryté mechem, či zarostlé v kořenech stromů. U mnohých lidé prosili o ochranu, nebo děkovali za zázračné uzdravení a přežití, jiná jsou mementem smrti. A pokud vás k nim vaše cesta zavede, vezte, že to není náhodou. Může se stát, že vás tam třeba bude čekat zážitek „mezi nebem a zemí“, jako jistého sedláka, zřejmě jménem Richter.

Richterova žena počala trpět nějakou nevysvětlitelnou nervovou chorobou. Nikdo a nic nepomáhalo. Pak se tento sedlák dozvěděl o vynikajícím německém léčiteli ze Sebnitz. Rozhodl se tedy, že se za ním vypraví. Na cestu se vydal už asi hodinu po půlnoci. Najednou na své cestě, na místě, kterému se říkalo Černá louže, narazil na mlčící pohřební průvod. Lidé byli zvláště oblečeni a absolutně mlčenliví. Nedalo mu to, a k průvodu se připojil. Došli až doprostřed lesa, kde přímo u skály byl vykopaný hluboký hrob. Přestože z toho sedlák neměl dobrý pocit, počkal na spuštění rakve, vzdal nebožtíkovi čest, rozloučil se a kvapně odešel zpět na svou cestu. Jen místo a odbočku si nenápadně označil. Když se pak vracel od léčitele, nedalo mu to, a již za rádného odpoledního světla se šel k onomu místu znovu podívat. Nikde žádný čerstvý hrob nenašel, jen jeho značky vypovídaly o tom, že tam v noci byl. Překotně se vrátil domů, a ihned nechal na tomto místě vytesat kapli. Tomu lesíku se od pradávna říkalo Rollbusch. (Valící se? Koulející se? Ale kdo nebo co?) A tak v katastru obce Lipnice, mimo jakoukoliv, natož užívanou, cestu, byla do skalního bloku vytesána kaple Nejsvětější Trojice. Zajímavé je i to, že v tomto skalním bloku je vyhlouben i sklep, o jehož původu se nic neví, a kronikář, který existenci kaple zaznamenal, tvrdil, že tam bylo ještě dotesáno 17 G. E. 82. To by pak mohlo odpovídat ještě jedné pověsti, a to, že později byl na tomto místě, při dalším lámání kamene, usmrčen zednický mistr, možná roku 1782 a jeho iniciály byly G. E., nevíme. Čehopak byl sedlák Richter svědkem? Přesunul

se na chvíli v čase? To se také nikdy nedovíme. Zřejmě. Ani nevíme, zda se jeho žena uzdravila.

Možná, že mnohem důležitější (a směrodatnější) je to, jak se na určitých místech cítíme a jak k nim, ve svém nitru, přistupujeme. Na druhou stranu, něco o energii toho určitého místa mohou vypovídat původní názvy. A tak, ať už budete ze skalních vyhlídek obdivovat okolí, nebo budete poslouchat šumění vody, pohladíte kámen, či budete „naslouchat ozvěnám času“ u některé skalní kaple, vězte, že jste tam, kde máte být. To „správné místo“ si vás ve správný čas samo zavolá.



Výklenek na kostelní stezce u Vysoké Lípy.

T. S. Máma- Sever

HISTORICKÁ MAPA KUMMERU A POLOMENÝCH HOR

Od loňského Ježíška Drndy a Radky Z Jizerských mountains jsem k Vánocům dostal velmi zajímavý dokument, mapu Kummeru – Hradčan a rozsáhlého okolí z roku 1929. Na netu jsem našel pár informací o mapě, a tak je i s fotkami některých míst přikládám do našeho časopisu. Cipajs.

Spezial-Karte vom Kummergebirge, Josef Matouschek, kresba Richard Bienert, tisk bratři Stiepelové, vydali dědicové Paula Sollorse, Liberec **1929**, 1:33 300, kolorovaná litografie.



Josef Matouschek.

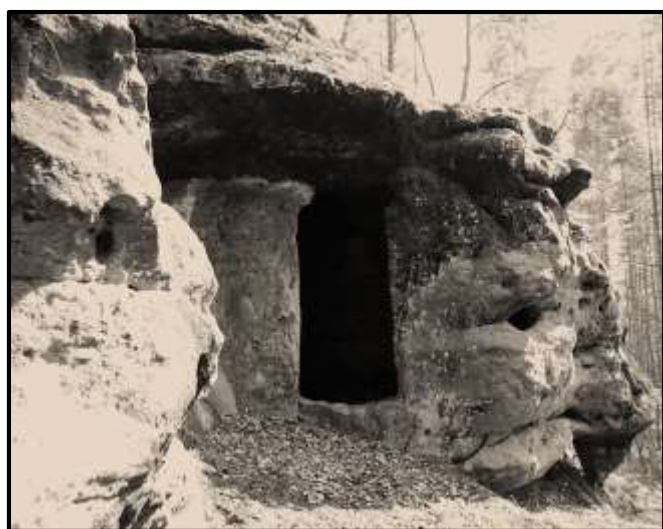
Kummergebirge - Hradčanské stěny či Polomené hory - se staly předmětem pečlivého kartografického zpracování Josefa Matouscheka (1867-1945). Autor, člen hlavního výboru Německého horského spolku Ještědského pohoří a Jizerských hor, vytvořil několik regionálních map, z nichž nejslavnější se věnuje Jizerským horám (1927). Také turistická mapa pro Ralskou pahorkatinu nese charakteristické znaky

Matouschekovy práce - pečlivost a přesnost. Prostor vymezují Zahrádky (Neugarten) na západě, Česká Lípa (Böhmisch Leipa) na severozápadě, Zákupy (Reichstadt) a Kamenice (Kamnitz) na severu, vrch Ralsko (Roll) na severovýchodě a Kuřívody (Hühnerwasser) na jihovýchodě.

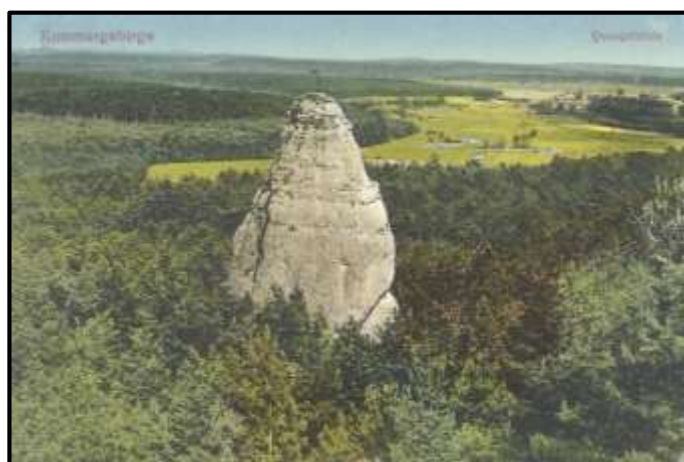


V pravém dolním rohu jsou ukázky odlišných typů písma pro města, vesnice, osady, povodí, hřbety, hory, údolí, rokly, skály. Turisté nejvíc mohli ocenit poznámky o křížích, stromech se svatými obrázky, pomnicích, hřbitovech, myslivnách, kaplich,

kostelech, mlýnech, pramenité vodě, zříceninách, kamenolomech i rozcestnících. Autor pečlivě rozlišoval mezi silnicí, udržovanou a neudržovanou cestou, voznicí, cestou pro pěší. Objevují se železnice a silnice pro autobusy. Chodec musí dbát na ploty obor, bažiny, louky i lesy, protože ne všechny cesty byly přístupné, resp. nesměly se používat. I na to Josef Matouschek upozornil. Zelenými stromky značené plochy představují souvislé zalesnění. Modrá znamená řeky a potoky, stejně jako velké rybníky: Novozámecký (Herrnser Teich), Máchovo jezero (Gross Teich) a Břehyňský rybník (Heide Teich) či Poselský rybník (Posel Teich).



Kummerská komnata.



Tvarožník.



Pší kostel.



Krauí rokle.

Přes to, že mapa vznikla v moderní době, využívá pro znázornění terénu ještě metodu Lehmannova šrafovaní místo vrstevnic. Vrcholy jsou však kótovány - s drobnými odchylkami proti modernímu měření (např. Bezděz/Bösig má v mapě místo současných 604 m n. m. o jeden metr navíc). Smysl pro detail se uplatnil i ve značení zříceniny královského hradu Bezděz, kde vidíme zakreslenou i Křížovou cestu a na Malém Bezdězu „švédské šance“. Matouschekova mapa je o to cennější, že zachycuje prostor, který v druhé půli 20. století zčásti zničila průmyslová činnost a navíc byl vylidněný po roce 1945 tak, že řada menších obcí a usedlostí zanikla.

POSLEDNÍ ROMANTIK MARKO ČERMÁK

Motto: Lidi, kteří říkají, že tramping umírá, nebo umřel, jsou právě ti, kteří přestali trampovat...



V půlce února oslavil krásné narozeniny ilustrátor Rychlých šípů a dalších, nejen dětských knih, muzikant, hráč na pětistrunné banjo a tramp Marko Čermák. V časopisu Pucejř najdeš krásný rozhovor, který určitě stojí za přečtení. Ahoj.

...a pokud bys mladým romantikům něco přál, co by to bylo?

Aby jim ta touha vzít na záda usárnu vydržela nejmíň do důchodu a aby měli sílu skutečně vyrazit...

ZIMNÍ TÁBOŘENÍ „U KUBŮ“

3. – 5. 2. 2017

PÁTEK

Tentokrát to máme na opačnou stranu než obvykle, jedeme na Vysočinu, a tak pro nás trochu do neznáma. Saša kdysi do Přívratu jezdila, když se tam scházela parta na hraní, ale pro mě to byla velká neznámá. Naštěstí



navigation nás dovedla celkem spolehlivě k cíli. Před statkem už ze sněhu vykukovaly vrcholky prvních stanů, drsňáků, kteří zimní táboření vzali doslova. Kolem pobíhal Vrchlabskej Dan, a protože už jsme se s ním dlouho nepotkali, přivítání bylo o to bouřlivější. Táňa uvnitř připravila pohoštění, bylo naražený pivo, prostě útulno. Moc nás tu ještě nebylo, kromě místních ještě Veverkovi a Káča s Panenkou, ale pomalu se to začalo scházet, přišel Humorista, sešlo se pár hudebních nástrojů a tak musela ještě Roxana zajet pro basu, aby kapela byla úplná. Krásně jsme si pohráli a pozpívali. Slabší náтуры, jako třeba my, se odebrali do útulných pokojíků, drsňáci spali venku „Pod převisem“, nebo ve stanech ve sněhu.

SOBOTA

V pokojíčku se spinkalo, no prostě jako v pokojíčku. Taky to bylo znát, vzbudil jsem se až na osmou, to pod převisem už bylo docela živo, mrzlo celou noc a tak se nebylo čemu divit. Po snídani jsme se pomalu připravovali na start. Jsme konglomerát tří osad a tak vznikla **SEVERSKÁ ZLATÁ NIAGÁRA**. Bez toho focení venku na dvoře před bránou by to taky nešlo, a pak jsme už vyrazili netuše, kolik z nás zvládne nástrahy cesty, ale s dobrou náladou. První zastávka byla na hřbitově, kde pozdravujeme



kamaráda Toníka, který odjel na věčný vandr v roce 2005. Měl rád legraci a muziku, tak jsme mu dali panáčka rumu a zaspívali mu, každý zavzpomínal, než pokračujeme dál. Teď už v hlubokém sněhu, ke kopečkům, abychom nechodili pouze po rovině. Přes hranici Miroslavovi země a Půlnočního království, na Presy



kde byla další zastávka. Táňa připravila vědomostní test ze zlaté horečky. Něco jsme věděli, ale znalosti nic moc, otázky o zlaté horečce z Ameriky a jiných světadílů, dáváme celkem dohromady, ale co se týče našeho území, jsme všichni pohořeli. Potom už jsme lezli ostrým stoupáním, po žluté značce k rozcestí Pod Antoníčkem. Žluté značky jsou známé velkým výskytem písečných zmijí, které odradí pouze pořádná dávka rumu, nebo jiného destilátu, nechtěli jsme nic riskovat a tak jsme pilně popíjeli celé stoupání, které jsme možná proto snadno zvládli, lehce zadýchaní. Z rozcestí je to k sv. Antoníčkovu už jenom kousek. Je to poutní místo s kapličkou a místem k posezení, na den sv. Antonína se zde scházejí okolní obce k sousedskému posezení. Byli jsme na nevyšším bodě našeho putování a tak cesta



dolů šla docela dobře, akorát to trochu klouzalo. V Údolí už čekala útulná hospůdka Mandl. Nezatavit se v otevřené hospodě přináší smůlu, ta příští bude určitě zavřená. Je tam teplíčko, dali jsme horkou česnečku a něco popili, před další cestou. Roxana jako znalec místního kraje nás vedla cestou kolem rybníka, po úpatí Buršova kopce, zpátky na naši základnu. Ještě jsme se trochu posilnili a celá **SEVERSKÁ ZLATÁ NIAGÁRA** se přesunula do Brandýsa n. Orlicí.



Ještě za světla jsme museli rychle pro vodu a mezi tím bylo v boudě zatopeno, prostě malá útulná trempská boudička, tak akorát pro nás. Vybalili jsme zbytky zásob a udělali si příjemný večer u grogu a čaje.

NEDĚLE

Ještě byla dlouho tma a ve spacáku bylo tak příjemně. Nakonec mě stejně příroda vyhnala, že se mi spát nechce a tak jsem zatopil, příjemné teplo vytáhlo ze spacáku ostatní, dokonce i Saša vstala sama od sebe. Zase se všichni sešli u stolu, potom už je na programu balení, úklid boudy, já ještě pár fotek zasněženého okolí a potom už loučení a cesta domů. Ahoj **Kantor**.

ZLATÁ HOREČKA ZIMNÍ - TÁBOŘENÍ 2017 PŘÍVRAT

- 1/** Kde vypukla zlatá horečka roku 1896
- 2/** Jak se jmenovalo teritorium kanadské zlaté horečky
- 3/** Jak se jmenuje lokalita, kde vypukla zlatá horečka v Čechách
- 4/** Ve kterém století byly u nás zaznamenány první nálezy zlata
- 5/** Kdy nastal největší rozmach dolování zlata v Čechách
- 6/** Urči dobu a velikost dvou největších valounů zlata v Čechách
- 7/** Jak dlouho trvala zlatá horečka na Klondike
- 8/** Kdy bylo objeveno zlato na Klondiku
- 9/** Kde pokračovala zlatá horečka (přesun zlatokopů z Klondiku)
- 10/** Název nejznámější zl. horečky kanadské historie v provincii Britské Kolumbie se spojuje s názvem zvířete. Jak byla tato zl. horečka nazývána
- 11)** Jak se jmenoval Chaplinův film s předlohou Jacka Londona

Otázky a odpovědi připravila Táňa TO Úplněk



SPRÁVNÉ ODPOVĚDI:

1/ KLONDIKE, 2/ YUKON, 3/ ZLATÉ HORY, 4/ 10.st., 5/ 16.st., 6/ 1590 – 1,38kg, 1591 – 1,78kg, 7/ 3 roky 1896 – 1899, 8/ 16. srpna 1896, 9/ ALJAŠKA – město NOME, 10/ SOBÍ ZLATÁ HOREČKA 1861, 11/ Zlaté opojení.

DRBY Z BŘEZOVÝCH PLACEK



Johny ze Soumraku uspořádal tradiční lednový pochod v okolí osady Soumrak v údolí pod Bezdězem. V pátek jsme se sešli na boudě, podrbali nepřítomné a pak pohráli.

V sobotu jsme pak vyrazili přes Pankrác k oboře Březinka a udělali zastávku v krásné soukromé hospodě na vynikající gulášovku. Počasí vrtkavé, ale srandy plný kopec.





BROŇOVA ŠLAPKA. letos jsme opět vyrazili na tradiční pochod kamarádů z Radotína, který je věnován Broňovi, který před sedmi lety odešel do věčných lovišť.

V pátek byl sraz v Radotíně v nové hospodě U DRAKA, kde jsme se dozvěděli veškeré informace plánovaného pochodu a pak jsme se už věnovali tradiční tramské písničce. Slezina se protáhla do pozdních hodin. Ráno jsme vyrazili autobusem a pak vlakem do Luk pod Medníkem. Z vlaku jsme pozorovali totálně zamrzlou Sázavu. V Lukách jsme „vyplenili“ místní konzum a pak udělali občerstvovací zastávku v hospodě. Potom už nás čekala jen ledová cesta a množství pádů, které jsme ani nepočítali. K večeru jsme sklouzli a slezli do Libřického údolí, kde u Záhořanského potoka leží stará tramská osada HAWAI. Tady nás očekával Hans, který se o nás s místními kamarády luxusně postaral. Večer opět hraní a pak spaní v místních srubech.



V neděli pak opět klouzačka do Davle, ale tentokrát už bez pádů, přeci jenom jsme šli po rovince. Ahoj **Cipajs**.



ZE STARÝCH KRONIK

OBECNÍ DŮM SLUŽEB - VANDR DO LUŽICKÝCH MOUNTAINS

Bylo nás tam roku onoho, johoho... Zima pomalu a jistě zmizela do zlých východních stepí a my se takhle v probouzejícím jaru slezli na slezině s osadou a dalšími kamarády v zakouřeném /tehdy se tam ještě mohlo kouřit/ SALOONU na nádraží. Během hraní, kdy jsme měli už několikátou pivní pauzu, padl ze strany osadníků nápad, vyrazit na víkend na vandr! Hned jsem zpozorněl, protože kluci už dávno ven nejezdili, snad jen sporadicky na novoročák. Moc jsem o tom nepřemýšlel a hned se vložil do pro mě krásně se rozvíjející debaty, aby si to náhodou někdo nerozmyslel! Výža navrhl srub jeho osady, který se nachází na Klondike v Lužických mountains. Během této „vandrovní“ debaty jsem i slíbil, že pojedu sám, bez manželky, protože kluci si chtěli užít chlapácký vandr! Sraz jsme si dohodli



na druhý den zde v SALOONU. Zbytek sleziny jsem pikoval na banjo jako ve snech a blaženě se usmíval, možná i po těch pivech co jsem měl v sobě.

Druhý den v určenou dobu mě žena odvezla na nádraží, kde jsme měli v SALOONU dohodnutý sraz s ostatními. Jel jsem trochu pozdě a žena se mi smála, že budu poslední a že mě to bude asi něco i stát. S usárnou na zádech a těžkým

banjem v ruce jsem vlezl do SALOONU, který vcelku zel prázdnotou. U stolu smíšené inteligence seděli štamgasti, kteří velmi odborně hodnotili právě probíhající fotbalové utkání, které jim skýtala puštěná televize. Juknul jsem ke stolu, kde jsme v předešlý večer plánovali vandr. Od stolu se na mě usmíval Výža, který byl účasten včerejší vandrovní porady a slíbil nejen zapůjčení srubu, ale i následnou prohlídku okolí pod jeho vedením, protože to tam jako správný horal dobře znal. Dal jsem si pivo a začali jsme přemýšlet a plánovat dál. Dokonce jsme i znejistili, jestli tu nejsme moc brzy. Piva pomalu přibývala, vlaky rychle odjížděly a osadníci nepřicházeli... No nic, zavolal jsem ženě a ta nás do mountains odvezla autem, protože vhodné spoje byly už v ...!

Ráno jsme se probudili do krásného jarního dne. Zatopil jsem v kamnech a postavil vodu na kávu a grog. Během snídaně jsme zaslechli přicházející

kroky a posléze vlezl do srubu pes, který silně připomínal prase a Míra, který sice na té poradě nebyl, ale kouřovými signály se vše hned dozvěděl, a tak přijel. Překvapeně zíral na naši velmi malou účast a asi byl i trochu zklamán, ale jinak se hned přidal a dal si grog. Po úklidu srubu jsme vyrazili na malou vlakovou stanici, protože přeci jenom přijela Anička, která musela večer auto vrátit. Ještě večer jsme se pak dohodli, že by bylo zbytečné, aby seděla doma sama! Společně jsme pak vyrazili lesem směrem na Mlýny. Jarní počasí nám vcelku přálo, příroda na nás krásně jarně dýchala, a tak zmizely i poslední chmury předešlého dne. Na starém trampsčém campu FIALKY jsme se utábořili. Uvařili jsme oběd a proklábosili celé odpoledne. Večer jsme se pak přesunuli do mlýnské hospůdky, třeba si i zahrát. Jaké bylo ale překvapení, hospoda byla vcelku liduprázdná. Velmi pěkná paní hospodská nám oznámila, že bude zavírat, páč v Kytlicích jsou veprové hody a hrají tam Mlynáři. Moc jsme se nerozmýšleli a vyrazili na ovar a country muziku. Sice jsme přišli až v těsném závěru, ale veprové pochutiny a muziku jsme ještě stihli. Dokonce jsme zahráli i my! Dědečkovy hodiny po půlnoci dostaly do varu všechny přítomné a i netančící. Výža pak dostal skvělý nápad, spát půjdeme na místní koupaliště, které se nachází na velmi krásném místě o samotě uprostřed skal. Bohužel cestu znal jen on!

Když jsem s usárnou na zádech a těžkým banjem v ruce míjel **OBECNÍ DŮM SLUŽEB** poprvé, tak mě přišlo docela zajímavé, že potkávám takový



dům v dnešní době a přišlo mi to i docela k smíchu. Podruhé jsem začal mít neblahou předtuchu, když jsme se k němu asi po hodině vrátili a potřetí jsem si u něho sednul na kufr s banjem a odmítal jít dál!!! „*Jak vás tam mám dovést, když mě nedůvěřujete!*“



Na tuhle větu si pokaždé vzpomenu, když mě mé kroky dovedou do tohoto kraje! Začali jsme se všichni řehtat jako blázni a velmi unavení jsme vlezli za vedení našeho horského vůdce za vesnicí do prvního lesa a utábořili se.

Ráno jsme uvařili kávu, dali snídani, zabalili věci a vyrazili na vlak. Hned vedle našeho spacího lesa byl vstup do malého údolíčka, kde se mezi skalami nacházelo krásné koupací jezírko. Všude byl v této jarní době nádherný klid. Pověsti o něm opravdu nelhaly!

POHÁDKY Z USÁRNY A TELETE

V dobách dávných tak akorát, aby si o nich ještě pár trampů u ohně vyprávělo, se v jednom lese, blízko skal, tento podivný příběh odehrál...

O OHNIVÉM MUŽÍČKOVĚ A VĚTVIČKOVÉ VÍLE

Přicházel podzim. Krajina se občas choulila do mlhy, vítr sem tam rozfoukal poslední pavučiny, listí se loučilo s větvemi stromů a zraky trampů - tuláků už pomalu vyhlížely první sníh. Když se den počal měnit ve večer, rozhlíželi se trampové po místě, kde si večer uvaří, u ohně zazpívají a popovídají a kde si ustelou. Začalo pršet. „Padá voda“, zkonstatoval jeden z trampů. „Jsem si všiml“, odpověděl druhý. Třetí se díval někam do dálky a mezi zuby procedil: „Jdeme dál, tuším skály!“ Kamarádka, která doposud mlčela, jen kývla hlavou. Všichni čtyři ještě drahnou chvíli kráčeli lesem, když pojednou se před nimi nečekaně,



v podvečerním šeru, objevila skupina skal. „Paráda“, vyhrkla kamarádka a přidala do kroku. O chvíli později stála parta trampů uprostřed malého, ale překrásného skalního labyrintu. Ještě kus do svahu, potom kousek po rovince a před nimi se jako mávnutím kouzelného proutku, objevil skalní převis. „Jupííí“. To bylo radosti. „Bože, to je krása“, povzdechla kamarádka. „Nekecat a na dřevo“, zavelel jeden z trampů. Usárny se ze zad přemístily ke skále. „Kluci, já udělám ohniště a rozdělám oheň, jo?“ „Jasně, zůstaň tady, my dřevo nanosíme.“ Hoši se rozprchli po lese. Kamarádka z kraje

převisu odhrabala hlínu až téměř na skálu. „Tady je to tak krásné, že bych se sem ještě chtěla někdy, anebo víckrát, vrátit“, pomyslela si. „Proč dělat jednorázové ohniště? Tady by snad mohlo být trvalé, ne?“ Pak si stoupla ke skále, pohladila jí rukama a zašeptala: „Prosím, dovolíš nám, abychom si tu udělali camp? Už teď tě máme moc rádi, vím to, cítím to. Určitě budeme spolu dobře vycházet. Budeme tě respektovat a ctít a do tvé ochranné náruče se občas uchylovat. Dovol nám to, prosím.“ Zvedl se vítr, protočil se do kruhu a zašeptal: „Sssmííííšššš.“

Kamarádka už na nic nečekala, popadla baterku a úprkem začala z okolí přinášet kameny na kruh k ohništi. „Než se vrátí kluci se dřevem, musím to mít hotové!“ Odhrabanou hlínu rozprostřela do okolí, zbytek pevně udusala do roviny, kruh obložila kameny a



nafoukané listí nahrnula do zadní části převisu. Ani si nevšimla, že jí do udusané hlíny pod ohniště sklouzl z prstu uzounký prstýnek, ani toho, že si poranila ruku a několik kapek její krve spočinulo tamtéž. Z lesa se ozývalo praskání větví i klení kamarádů. Už se vraceli se dřevem. Přivítala je, sice s březovou kůrou v zubech, ale celá zmoklá i zpocená, ušmudlaná a se zakrvácenou rukou. „Cos tady vyvádě...“, první tramp větu nedokončil. Všichni tři složili dřevo a s něhou v očích se zadívali na připravený kruh. „Tak to jo“, ocenil situaci druhý. První se obrátil na třetího: „Pojď, přineseme ještě nějakou kládu na sezení“. Oba dva odběhli do tmy. Druhý z kamarádů začal štípat dřevo, kamarádka rozdělala oheň a ještě si při tom ožehla pramínek vlasů. Pak už bez další újmy naštípané dřevo rovnala do úhledné hraničky. Poté se vrátili i oba kamarádi s pořádnou kládou a nadšení i z toho, že našli studánku. O něco později seděli všichni u ohně. V jednom z ešusů se louhoval čaj a ve druhém se vařila večeře. Mokrý oblečení pomalu schlo a dolů do údolí se za zvuku kytary nesly tóny písní. Déšť pomalu ustával. Pruh nebe se vyjasnil a objevily se hvězdy.

„Prrrrsk! Chrr, prsk, prsk!“, ozvalo se z ohně. Všichni se jako na povel zadívali do plamenů. Z ohně se vyrojil sloup neposedných jisker a nad

plameny se vznášela průsvitně ohnivá postavička malého mužička. Trampové zamrkali, jestli náhodou nemají vidiny. To už se ale malý mužiček ležérně usadil na jednom z rozpálených kamenů. Otočil se směrem ke kamarádce, lehce se usmál a uklonil: „Děkuji ti za dary, děvče. Oceňuji, že jsi nepřišla OHEŇ, JEHO TEPLA A SVĚTLO jen brát, ale že jsi mi za něj i něco dala. Svůj pot, krev, pár vlasů a prstýnek. I ohnivý kruh jsi udělala pečlivě. To se mi líbí. Mohu svítit a hřát a nemusím mít strach, že něco poškodím. A vůbec, všichni se mi líbí. To je asi krásné, když jste kamarádi, že?“ otázal se na závěr své řeči mužiček. „Ale ty jsi taky náš kamarád“, pípнул druhý tramp. První pokračoval: „Oheň je vždycky náš kamarád, takže naším kamarádem jsi i ty, ohnivý mužičku.“ Do rozhovoru se vmísil i třetí z trampů: „Ó, chlape, kdybys věděl, jak se na tebe vždycky těšíme. Ať už na obyčejný kuchyňák, nebo třeba poradní či výroční Oheň někde na osadě. Tramp a oheň patří k sobě.“ „Stejně jako ještě Země, Voda a Vzduch“, promluvila konečně kamarádka. „Víš, ohnivý kamaráde, nechci ti lhát, ten prstýnek mi sklouzl z prstu. Všimla jsem si toho, až teď. Krev, pot a občas pár vlasů dávám ohni často. Prosím, a myslím to vážně, přijmi teď ten prstýnek jako dar. Ode mne, od nás. Mám tě moc

ráda a od teď vždy, když budu někde zakládat trvalé ohniště, zahrabu pod něj dárek pro tebe. Slibuji. Přísahám. Někdy to bude třeba věneček z květů, jindy možná křemen z horské bystřiny anebo amulet... Kdo ví, bude to překvapení. Ty ale budeš vědět, že za to, co nám dáváš, ti také něco přinášíme.“ Ohnivý mužiček jen souhlasně přikývl. Pak se ještě roztančil nad plameny, zamával a se slovy: „Budu tu s vámi do poslední jiskřičky“, zmizel v ohništi. Na chvíli zavládlo všeobecné mlčení. Netrvalo dlouho a zábava u ohně se opět rozbujela. Bylo už po půlnoci, když trampové naposled přiložili do ohně a zalezli do spacáků...



Nad ránem se prudce ochladilo. Mrzlo. První se probudila kamarádka. Honem rozfoukat oheň, ať je na čem uvařit kafe a ohřát ruce při balení. Nu, chce to trochu suchého chrastí. Vklouzla do kanad, stejně si musí odskočit, tak to vezme při jednom. Už se vracela zpátky pod převis, když vtom zaslechla tichounký pláč. „Co to je?“, pomyslela si. „Je tu někdo? Můžu nějak pomoci?“ zavolala. „To jsem já“, ozvalo se ze zelené smrkové větvičky trampce přímo nad hlavou. Zadívala se pozorněji a uviděla malinkatou rusovlasou panenku v zelené jehličkové sukýnce. „Jéjej, kdopak jsi a co ti je“, ptala se kamarádka dál. Malá panenka jí odpověděla: „Jsem větvičková víla, víš. A pláču proto, že jsem nešťastně zamilovaná.“ „To je mi líto“, odpověděla trampka a pokračovala. „Víš co, dovol mi ulomit tady ze spodu ještě těch pár suchých větviček, a pojď se mnou. Musím rozfoukat oheň a než se kluci probudí, tak mi všechno povíš, ju.“

V ohništi už plápolal malý ohýnek, když víla skončila své vyprávění. Kamarádka se dozvěděla, že víla je již dlouho a dlouho zamilovaná do ohnivého mužička. Jenže- oheň a zelené jehličí dohromady nejde. Na oheň patří jen suché větve a na nich víla být nemůže, protože sukničku má jen ze zeleného jehličí. A navíc, ohnivý žár, který jde z

příbytku mužička, by jí spálil na troud. Může ho jen pozorovat z dostatečné vzdálenosti. A tak se vlastně ani nikdy nesešli. „Zapeklitá situace“, pronesla trampka. „Ale neboj! Kamarádi jsou i od toho, aby si pomáhali. Ty, vílo, jsi také naše kamarádka. Pomáháš nám, abychom měli suché větve a roští na oheň. K čemu by nám byl oheň, kdybychom neměli nic na přiložení! A myslím, že už jsem to vymyslela.“ „Ale aby si nemyslel, že ho uháním“, posteskla si ještě víla. Trampka na ní spiklenecky mrkla: „Jsme ženské ne, však si poradíme. Jen mi vyber nějakou malou, hezkou, krásně učesanou koncovou smrkovou větvičku, abychom neublížily stromu. Ostatní nech na mě. Vždyť některé věci se nemusí dít jen z jednoho důvodu, že.“

Když kamarádka budila kamarády, měla už zabaleno a u každého spacáku voněla ranní káva. Na pánvi se zlatavě leskla opečená slanina a oheň v ohništi dohořival. „Kluci, snídaně! Vstávat! Jdu páchat hygienu a vodu na zalití ohniště přinesu. Poté, co se kamarádka vrátila od studánky, byli kluci po snídani a dobalovali US torny. V ohništi dohořel poslední klacík. Rozhrábnout, zalít, vybrat a vyčistit ohniště, všechno srovnat a poklidit už byla otázka necelé půlhodinky. Než trampové opouštěli svůj nový camp, poklekla kamarádka před ohniště. „Děkujeme ti, ohni, za

teplo a světlo. Zahřej nás i příště, prosím.“ Pak doprostřed položila krásnou, malou a „tříprstou“ zelenou smrkovou větvíčku, mezi jejímiž jehličkami byla schovaná větvíčková víla. Ohni úcta a víle láska, co víc si v tuhle chvíli, i pro doby příští, přát? Snad jen to, aby to tak zůstalo napořád.

T. S. Máma- Sever



RANCH KOLOPEACH - HISTORIE



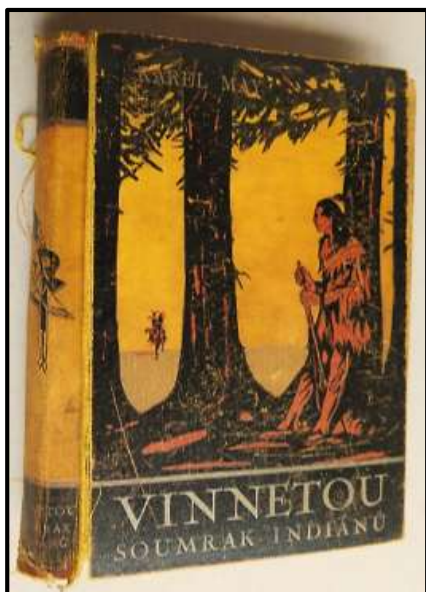
Okolo tisíc fotografií obsahuje nová kniha o našem ranči, kterou jsme v nákladu dvou kusů právě vydali...

...za První republiky na části pozemku ranče zde stával německý statek, který po válce převzala naše armáda a vybudovala tu něco, jako zelinářství pro místní útvary. Pozemky byly oploceny a ve stodole, která tu jako jediná ze statku byl sklad. Venku byly dokonce i paňíky, které moji rodiče časem připojili k naší zahradě. Stodola byla později zbořena a plot rozebrali místní starousedlíci. Táta zbytky statku rozjezdil vypůjčeným tankem. FAKT! Po revoluci značně zarostlý pozemek na chvíli obsadili skauti a načerno zde vybudovali malou loděnici, kterou pak koupil Bill a přestěhoval si ji k sobě, kde mu dodnes slouží k bydlení. Na konci 90. let pozemek značně zarostlý koupili moji rodiče, ale nic s ním nedělali. Mamka ho

pak pujčila Renče Blažce na pořádání Hradčanských westernových koupaček. Za pomoci těžké techniky, skautů a Hvězdiček jsme pozemek dali do perfektního stavu, aby se zde mohla westernová akce konat.

Po smrti rodičů jsem pozemek zdědil a po návratu z Austrálie, nákupu nové maringotky a rozdělení naší osady jsem zde začal s Aničkou a kamarády budovat ranč.

Karl Roflik, sudetský němec, který bydlel do odsunu v domě č.p. 455, který dnes vlastní moje rodina, mě říkal, že tu s Hitlerjugend zakopali zbraně když utíkali před sověty. My zde ale stále nacházíme základy statku a staré statkářské artefakty...



VINNETOU - SOUMRAK INDIÁNŮ

Na ranči jsme si založili malou knihovnu do které jsme od Renči Harmonikářky dostali krásný exemplář knihy Karla Maye VINNETOU – SOUMRAK INDIÁNŮ, která byla vydána v roce 1931 nakladatelem Janem Toužimským. Knihu ilustroval, tehdy populární malíř Josef Ulrich /1857 – 1930/.



Zajímavé ilustrace Old Shatterhanda, Vinnetoua s drdolem a dalších hrdinů...



PŘEDCHŮDCI TRAMPA ZDEŇKA BURIÁNA



Dalším ilustrátorem nejen „Mayovek“ byl **Věnceslav Černý** /1865 – 1936/. Ve své době byl však uznáván pouze jen širokou obcí z řad mládeže, zatímco výtvarná kritika pro něho měla v nejlepším případě jen slova mlčení.



RYCHLE ŠÍPY

VRAČEJÍ TALISMAN

TADY JE TA PRACKA I URŽL JI
ŠTĚTINÁČ PRO DLOUHÉ BIDLO

PRACKU SEM!
PRACKU SEM!

S KRYSAMI SI NECHCI NIC
ZAČÍNAT! NIČEHO SE
NEŠTÍM JAKO TĚCH
ODPORNÝCH ZVÍŘAT!

ZAHRABU JI K HROBEČKU
UBOHÉ LÍZINKY. S TÍM
ŠTĚTINÁČEM SI TO VYŘÍDÍM!
DOVEDU TĚ DOMŮ, ABY NA
TEBE NEMOHL!



BŘEZEN

Po	6.	13.	20.	27.	
Út	7.	14.	21.	28.	
St	1.	8.	15.	22.	29.
Čt	2.	9.	16.	23.	30.
Pá	3.	10.	17.	24.	31.
So	4.	11.	18.	25.	
Ne	5.	12.	19.	26.	



© SEVERSKÁ DVOJKA 1979